

Palokan päiväkodin toimintasuunnitelma 2023-2024

Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalvelut

Oulun varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma

Arvot

Rohkeus näkyy meillä ... kykynä tarkastella omaa itseään rehellisesti ja aitona pyrkimyksenä kohdata toinen ihminen arvostavasti, kuunnellen ja ymmärtäen hänen erilaiset näkemyksensä.

Reiluus näkyy meillä ... rehellisyytenä, auttamishaluna ja ymmärryksenä toista kohtaan.

Vastuullisuus näkyy meillä ... vastuuna omista teoistaan, sitoutumisena yhteisesti sovittuihin asioihin ja muiden ihmisten huomioonottamisena.

Laaja-alainen osaaminen

Turvalliset vuorovaikutussuhteet pienryhmässä ja monipuoliset kokemukset mahdollistavat kuulluksi tulemisen sekä ajattelun ja oppimisen ikätason mukaisesti. Vahvistamme lapsen luottamusta omaan osaamiseensa ja iloitsemaan omista sekä toisten onnistumisista. Harjoittelemmme vuorovaikutus- ja tunnetaitoja kivakaveri säännöillä. Käytössämme on Askeleittain, Piki-, Huomaa hyvä- sekä Turvataito- ja kehotunnekasvatuksen opetusmateriaalit.

Erilaiset juhla- ja esiintymistilaisuudet antavat mahdollisuuden harjoitella hyviä tapoja ja tutustua paikalliseen kulttuuriin. Arjessa harjoittelemmme mm. tervehtimistä, sanomaan kiitos, pyytämään ja antamaan anteeksi.

Arjen taitoja sekä turva- ja digitaitoja harjoittelemmme päivittäin ikätason mukaisesti. Ohjaamme lapsia terveellisiin ruokatottumuksiin, liikuntaan ja kestäväen kehityksen tapoihin. Retkillä käydessämme harjoittelemmme turvallista liikennekäyttäytymistä. Ulkoillessamme meillä on huomioliivit. Toimintaamme ohjaa myös liikunnan vuosikello, turvallisuussuunnitelma ja kiusaamisen ehkäisysuunnitelma.

Lapset harjoittelevat lukemaan oppimisen ja matemaattisten valmiuksien taitoja ikätason ja kiinnostuksen mukaan. Huomioimme oppimisessa erilaiset oppimistavat.

Toimintakulttuuri

Toteutamme päiväkodissamme positiivista pedagogiikkaa. Tämä näkyy arjessamme mm. kannustamisen, kehumisen, halausten, peukuttamisen ja vihreän liikennevalon näyttämisen turvin. Luottamuksellisen vuorovaikutuksen luominen on meille tärkeää. Olemme aidosti läsnä kuunnellen lasta. Puhumme lapsen ajasta, jolloin kasvattajat ovat lapsia varten ja lapsen tasolla. Pienryhmätoiminta mahdollistaa kiireettömyyden, toiminnan porrastamisen ja lasten yksilöllisten tarpeiden huomioimisen.

Toteutamme kestävän tulevaisuuden opinvirran periaatteita Oulun kaupungin toimintasuunnitelman mukaisesti ja kestävän kehityksen elämäntapa on luontainen osa toimintaamme. Kierrättäminen on tehty näkyväksi joka ryhmässä. Vietämme mm. hävikkiviikkoa, jonka tarkoituksena on, että menisi mahdollisimman vähän ruokaa roskiin.

Luonto ja liikunta on meille tärkeitä. Luonnossa kotonaan Matruusit ja Luonnossa kotonaan Puosut toteuttavat Suomen Ladun Luonnossa Kotonaan toimintaa. Jungmannit ja Laivurit käyvät Metsänuppusretkillä viikoittain sekä Kipparit retkeilevät säännöllisesti. Päiväkodilla on Metsämörri laatutunnus.

Tuemme lapsen opinpolkua lapsen siirtyessä ryhmästä toiseen sekä kouluun mm. tiedonsiirtokeskusteluihin. Syksyisin koulun laaja-alainen erityisopettaja vierailee esiopetusryhmässä tehden tehtäviä esioppilaiden kanssa. Käytämme tieto- ja viestintäteknologiaa sekä STEAM-pedagogiikkaa. Oppimisen välineinä on myös älynäyttöjä ja tabletteja eri ohjelmien. Etsimme internetistä ja kirjoista vastauksia lapsia kiinnostaviin kysymyksiin.

Hyvinvointi ja osallisuus

Positiivisella ja kannustavalla vuorovaikutuksella luomme hyvän lähtökohdan osallisuudelle. Kuuntelemme ja arvostamme kaikkien näkemyksiä, mielipiteitä ja ideoita. Lapsilla on mahdollisuus osallistua, mutta myös oikeus olla osallistumatta. Suunnittelemme toimintaa lasten mielenkiinnon ja ideoiden mukaan. He saavat olla mukana suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Pienryhmätoiminta mahdollistaa jokaisen lapsen kuulluksi tulemisen. Lapset keksivät pienryhmille nimet ja luontonimet itselleen. Teemme lapsia kiinnostavasta asiasta koko ryhmän yhteisen projektin, jota lasten ideat muovaavat eteenpäin.

Lelut ja pelit ovat lasten saatavilla. Lapset voivat kuvata tabletilla esim. oman lempipaikan tai ikävimmän leikkipaikan ja ehdottaa siihen muutoksia.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu toimintaamme ja on osaltaan huolehtimassa tuen tarpeisten lasten kuulluksi tulemisesta. Vanhemmilla on halutessaan mahdollisuus osallistua ryhmän toimintaan, ideointiin ja toteutukseen. Lapsi saa osallisuuden ja onnistumisen kokemuksia pienryhmätoiminnan kautta, osallistamalla lapset toiminnan suunnitteluun ja antamalla lapsille oman tasoisia toimintoja. Kehumme ja kannustamme lapsia. Edistämme yhteisöllisyyttä sekä ehkäisemme kiusaamista tunnekasvatuksella, kaveritaitojen kehittämällä sekä kaveriarpajaisilla (kaikki lapset leikkivät ja toimivat yhdessä). Riitatilanteet käydään läpi lasten kanssa keskustelemalla, painopiste kivakaveri toiminnassa. Pienryhmäpedagogiikka mahdollistaa rauhallisen toiminnan ja tukee lapsen keskittymistä sekä oppimista.

Liikkuminen

Tarjoamme lapsille mahdollisuuden päivittäiseen liikkumiseen sisällä ja ulkona liikunnan vuosikellon mukaisesti. Meillä on kokemusta pienten tilojen liikunnasta ja liikunnasta odotustilanteissa. Säännöllisillä luontoretkillä saamme liikuntaa iästä riippuen 2-3 kertaa viikossa. Hyödynnämme lähialueen mäenlaskupaikkoja, puistoja ja metsiä.

Talvisin käymme Rauhanyhdistyksen pihalla kiipeilemässä lumivallien päällä. Matruusien ohjatut liikuntatuokiot pidetään **Kuivasojan koululla**. Lisäksi käymme talvella luistelemassa ja hiihtämässä. Päiväkodeilla on käytössään liikunnan vuosikello ja motoristen taitojen kehittämistä huomioiva liikuntasuunnitelma.

Viikoittain liikumme luonnossa erilaisissa ympäristöissä. Kerran viikossa retkeilemme Metsämörri- retkillä ja käymme lähiympäristön metsissä, puistoissa ja urheilukentillä. **Luonnossa kotonaan Puosut ja Matruusit retkeilevät kolme kertaa viikossa lähoalueiden metsissä ja puistoissa kävellen ja pyöräillen.** Lasten motorisia taitoja havainnoidaan ulkoliikunnassa ja retkillä. Ulkoilemme aamulla ja päivällä säällä kuin säällä, mikä mahdollistaa Puoli päivää pihalla- toiminnan. Lapset osallistetaan liikkumisen suunnitteluun kysymällä, mitä leikkejä he tahtovat ulkona leikkiä sekä tuetaan mielikuvituksen käyttöä.

Kestävä tulevaisuus

Kestävän tulevaisuuden kasvatuksen ja ympäristökasvatuksen tavoitteena on vahvistaa lasten luontosuhdetta ja vastuullista toimimista ympäristössä sekä ohjata heitä kohti kestävää elämäntapaa.

Monipuolisten luontokokemusten ja –elämysten avulla tuemme lasten terveellistä ja kestävää elämäntapaa sekä hyvinvointia. Päiväkodissamme luonto on yksi tärkeä oppimisympäristö. Luonnossa leikkiminen ja oppiminen antaa hyvän pohjan lapsen myönteiselle luontosuhteelle.

Tarjoamme lapsille mahdollisuuksia havainnoida, jäsentää ja ymmärtää ympäristöään. Ohjaamme ja kannustamme lapsia tutkimaan ja toimimaan luonnossa sekä rakennetussa ympäristössä. Luonnon monimuotoisuus tarjoaa mahdollisuuksia yhdessä ihmettelylle ja oivaltamiselle.

Päiväkodissamme toimii kaksi Luonnossa kotonaan-ryhmää ja lisäksi toteutamme Metsämörri-toimintaa.

Kulttuuri

Oulun kaupungin arvot: rohkeus, reiluus ja vastuullisuus, ohjaavat toimintaamme. Uskallamme rohkeasti kokeilla uusia asioita. Toimimme työyhteisönä reilusti ja vastuullisesti niin toisiamme kuin lapsia ja heidän perheitään kohtaan.

Tutustumme lähiympäristöön. Vierailemme Pateniemen kirjastossa, ja Onneli-kirjastoauto käy päiväkodillamme säännöllisesti.

Erilaiset välineet kuten kynät, piirustuspaperit, muovailuvahat ja rakentelusarjat ovat lasten saatavilla. Kokeilemme erilaisia tekniikoita askarteluissa. Arvostamme lasten teoksia ja laitamme ne esille seinille.

Laulamme ja kuuntelemme oululaisia lauluja. Oulun murre kuuluu puheessamme. Hyödynnämme Alaköökin järjestämiä tapahtumia sekä muita kulttuurisia tapahtumia, kuten pöytäteatteriesityksiä, lauluhetkiä ja konsertteja. Kokeilemme soittamista yhdessä lasten kanssa erilaisilla soittimilla.

Digitaalisuus

Digitaalisuus on osa varhaiskasvatuksen pedagogista toimintaa ja oppimisympäristöjä. Lapsia rohkaistaan tuottamaan sisältöä ja ilmaisemaan itseään yksin ja yhdessä muiden lasten kanssa digitaalisia välineitä hyödyntäen. Toiminnan avulla vahvistetaan luovaa ajattelua sekä ongelmanratkaisu- ja yhteistoimintataitoja.

Teknologiakasvatuksen tavoitteena on kannustaa lapsia tutustumaan tutkivaan ja kokeilevaan työtapaan. Lapsia ohjataan myös havainnoimaan ympäristön teknologiaa ja keksimään omia luovia ratkaisuja.

STEAM on lapsilähtöistä, kokeilevaa, tutkivaa ja yhteisöllistä oppimista, jossa lapsi saa itse tehden ja kokeillen ratkaista ongelmia sekä oppia uusia asioita.

Kuvaamme toimintaamme ja laitamme ne esille vanhempien nähtäville. Lapset saavat tutustua älynäytön käyttöön ja esimerkiksi retkistä tehdään yhdessä videoita, joita voimme katsoa. Tabletilla lapset voivat piirtää ja tehdä erilaisia taideteoksia sekä pelata opettavaisia pelejä.

Kansainvälisyys

Päiväkodissämme pyrimme vahvistamaan lasten kulttuuri-identiteettiä tutustumalla yhdessä erilaisista kulttuuri- ja katsomustaustoista tulevien lasten kotimaahan, luontoon ja äidinkieleen. Tuemme myös lasten vanhempia oman kulttuuri-identiteetin säilyttämisessä. Huomioimme toiminnassamme lasten kulttuuriin kuuluvia asioita.

Tarjoamme lapselle S2-opetusta, jos hänen äidinkielenään ei ole suomi, ruotsi tai saame. S2-opetus sisällytetään päivittäiseen toimintaamme lapsen tarpeiden mukaisesti.

Pyrkimyksenämme on, että lapsi selviää suomen kielellä kaikissa arkipäivän tilanteissa ja ystäviensä kanssa toimiessa.

Tuemme lasten kieli- ja kulttuuritietoisuutta esimerkiksi laskemalla numeroita eri kielillä, tutustumalla kirjojen avulla erilaisiin kulttuureihin ja tekemällä leikkimatkoja eri kohteisiin.

Kasvun ja oppimisen tuki

Lähtökohtana lapsen kasvun ja oppimisen tuen toteuttamiselle on laadukas varhaiskasvatus. Siihen kuuluvat esimerkiksi sensitiivinen, suunnitelmallinen ja lapsilähtöinen pedagogiikka, pienryhmätoiminta, oppimisympäristön muokkaaminen lasten tarpeiden mukaiseksi, toiminnan selkeä jäsentäminen, ennakointi, kuvatuki sekä muiden puhetta tukevien kommunikointimuotojen käyttäminen.

Jos laadukas varhaiskasvatus ei vastaa lapsen yksilöllisiin tarpeisiin, on lapsella oikeus saada tukea hänen tarvettaan vastaavalla tasolla. **Lapsen ei tarvitse muuttua, vaan ryhmän toimintakulttuuri muokataan lapsen tuen tarpeita vastaavaksi.**

Jokaisessa ryhmässä on käytössä yleisen tuen tarkistuslista, jonka avulla mahdollistamme laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumisen jokaisen lapsen kohdalla. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on yhdessä ryhmän henkilökunnan kanssa tukemassa lasten kasvua, kehitystä ja oppimista.

Leikki

Leikki on yksi tärkeä oppimisen menetelmä. Leikeissä mm. vuorovaikutustaidot ja mielikuvitus kehittyvät. Leikimme sisällä, pihalla ja luonnossa eri ympäristöissä. Muokkaamme leikkiympäristöä joustavasti lasten mielenkiinnonkohteiden ja kiinnostavien teemojen mukaan.

Leikkiympäristössä huomioimme lasten iän ja kehitysvaiheen. Lelut ja välineet ovat lasten saatavilla. Mahdollistamme pitkäkestoisen leikin. Pitkäkestoinen leikki mahdollistuu, kun on selkeät leikkitilat, leikkiaika ja leikkirauha sekä siirtymät ja yhteisen toiminnan aloitus suunniteltu. Meillä kasvattajat ovat mukana leikeissä rikastuttaen sen sisältöä, jakaen rooleja ja ohjaten leikin kulkua.

”Pitkäkestoiseen leikkiin tarvitaan aikaa, rauhaa ja tilaa sekä sopivia ja lasten saatavilla olevia leikkivälineitä ja materiaaleja. Oppimisympäristöjen tulee joustaa leikkien mukaan, sillä leikit eivät välttämättä pysy paikallaan niille nimetyissä tiloissa.”

Tuetaan lasten leikkiä läsnäololla, ohjaamalla ja luomalla rauhallisia leikkitiloja. Tuetaan lapsen mielikuvituksen kehittymistä sekä käyttämistä. Muokataan yhdessä ryhmätilaa lasten kanssa ja näin osallistetaan lapset suunnitteluun. Lapsen osallisuutta leikissä turvataan aikuisen ohjauksella sekä arvotaan kavereita, tuetaan sitä, että jokainen lapsi tulee toimeen toistensa kanssa. Lasten päivän toiminnoista kerrotaan huoltajille päivittäin hakutilanteessa.

Lasten toiveita

Lasten maailmasta tulee meille paljon erilaisia kysymyksiä ja ihmetyksen aiheita. Lasten kanssa keskustelemalla ja heidän toimintaansa havainnoimalla saamme tietoa lasten toiveista ja mielenkiinnon kohteista. Hyviä havainnoinnin kohteita lasten toiminnassa ovat esimerkiksi leikki, piirtäminen, askartelut ja rakentelut. Näitä havaintoja lasten toiveista ja mielenkiinnonkohteista käytämme toimintamme suunnittelun pohjana.

Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle

Uuden lapsen aloittaessa käymme huoltajien kanssa aloituskeskustelun, jossa he voivat esittää toiveitaan ja odotuksiaan varhaiskasvatukselle. Usein alle 3-vuotiaiden huoltajat toivovat pienille riittävästi syliä ja hellyyttä. Näissä ryhmissä korostuukin turvallisuuden ja rauhallisuuden ilmapiiri. Yli 3-vuotiaiden lasten huoltajat toivovat hyviä kaverisuhteita ja oman lapsen sulautumista ryhmään. Esioppilaiden huoltajat toivovat, että lapset saavat harjoitella taitoja, jotka helpottavat koulun aloitusta.

Syksyisin ja keväisin käymme huoltajien kanssa varhaiskasvatussuunnitelma- ja esiopetussuunnitelmakeskustelut. Näihin kirjaamme yhdessä huoltajien kanssa tavoitteita lapsen kasvuille, kehitykselle ja oppimiselle. Lapset voivat olla keskustelujen alussa mukana ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Keskustelut voidaan pitää joko päiväkodilla, etänä puhelimitse tai Teamsin kautta huoltajien toiveiden mukaisesti.

Päivittäisissä tuonti- ja hakutilanteissa vaihdamme huoltajien kanssa kuulumisia.

Tiedotamme asioista sähköpostitse ja eVakan välityksellä. Huoltajia tiedotetaan myös ilmoitustaulujen kautta.

Arviointi

Lapset harjoittelevat oman toimintansa arviointia ikätasonsa mukaisesti. Ohjaamme lapsia arvioimaan jotakin konkreettista asiaa toiminnastaan, esimerkiksi pukemistaitoja sanoin, hymynaamoin tai peukuttamalla. Lisäksi ohjaamme lasta arvioimaan myös niitä taitoja, mitä hän haluaisi oppia. Hakutilanteessa kannustamme lasta kertomaan päivän tapahtumista.

Päiväkodin ja ryhmien toimintaa arvioimme viikko- ja tiimipalavereissa. Ryhmissä on käytössä varhaiskasvatussuunnitelman arvioinnin vuosikello.

Syksyllä laadimme ryhmäkohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat, joiden toimivuutta arvioimme läpi koko toimintakauden.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa ja esiopetuksen oppimissuunnitelmaa arvioidaan keväällä ja tarvittaessa myös aikaisemmin. Samoihin aikoihin arvioimme myös Kestävän tulevaisuuden suunnitelmaa sekä Metsämörri- ja Luonnossa Kotonaan toimintaa.

